

IN NOMINE DOMINI AMEN.

COMETOLOGIA

Albo

Krotki dyskurs Astrologiczny, o Komecie y skutkách
iego,

Który się pokazał ostatnich dni Miesiąca Grudnia, Roku od słowá wcielonego, gwiazda
Monarchom Ziemskim obiaśnionego 1680. y trwał w Roku blisko
Następującym 1681.

Ná pospolitą światá Polskiego przestroge
Wydána Przez

M. IOZEF A WISNIEWSKIEGO;
Fil. Doktorá, Astrologiey y Geometrey w Collegium Mnichyszym Ordynariusza.

W K R A K O W I E,

W Druk: FRANCISZKA CEZAREGO, I, K, M, Typogr.

221494I

Q Vi nunc multiplici pandit se luce Cometes,
Scoparum fasces fronde refertq; sua;
Ecquid in afflicto nobis prælagiat Orbe
Quæstio, neu animos corda pauorq; premat?
Qui scopus esse solet Scopis, hæc meta Cometæ est,
Verrere nimirum fæda, ferire malos.

*Bibliotek
Humboldt*

COMETOLOGIA,

Abo

Opisánie Astrologiczne Komety widziá-
nego w Roku 1680. y 1681.

Nie jest wrodzona każdemu zdrowego rozsądku
człowiekowi własność / iż gdy co nowego na tym świecie
præter solitum rerum ordinem obaczy; czestokroć dziwo-
wać się iáko rozumny musí. Lecz dáleko bárdziej nad nie-
zwyczajnymi/ y rzádko kiedy pokazującemi się na Niebo fenomenámi/
albo widowiskámi oczy y myśl w nich wtłwiwszy/ zdumiewając się/ y
poniekąd trwożyć musí/ wiedząc barzo dobrze/ iż takowe Phanome-
na data sunt in signa futurorum, owe zaś rzeczy/ ktore ordynáryinym
Piátury prawem idą/ mimo się puszczá. Przyznáie to wzony Seneká/
gdy *Lib. 7. Natural. Quæst. cap. 1.* mówi: Hic cætus Astrorum, qui-
bus immensi corporis pulchritudo distinguit, populum non con-
uocat; at cum aliquid ex more mutatum est, omnium vultus in cæ-
lo est, Sol spectatorem, nisi cum deficit, non habet. Nemo ob-
servat Lunam nisi laborantem, tunc Vrbes conclamant &c. y dás-
ley przydásie: Si quid turbatum est, aut præter consuetudinem emi-
cuit, spectamus, interrogamus, ostendimus; adeò naturale est,
magis noua quàm magna mirari. A nad to dáleko wiecey ciékawemu
dowcipowi ludzkiemu przybýwa podziwiená Máteryey/ gdy táko-
wych fenomenow początku y przyczyny dociec y poiać nie moze. Do-
znał tego ná sobie Filozof, Theolog y wszytkich Astronomow
Chrześciáńskich ozdoba Dyonizyusz święty Arcopagita, ktory
w Atenách Miesćcie / wdzien wkrzyzowania Chrystusa Pána y Od-
kupiciela nászego/ widząc że stráśne zámienienie Słońcá/ podczas Pel-

ni/ á przyczyny tego znaleźć nie mogąc (zwygająnie bowiem zaćmienie Słoneczne przetrąfia się pod czas Nowiu/ Mieścieżne zaś pod czas Pełni) takowe Zaćmienie nie przyrodzone/ ale cudowne y Naturze przeciwnie bydy vznał; ktorym widowiskiem przestraszony zawołał: Aut Deus naturæ patitur, aut mundi machina dissoluetur. Takowe podobiewienie z strachem zmieřane nie iednego poturbowało z Komety dnia 28. Grudnia od niektórych/ á od wszystkich prawie nazajutrz dnia 29. widzianego. Idem in Cometis fit, si rarus & insolita figuræ ignis apparuit, nemo non scire quid sit, cupit, & oblitus aliorum de aduentitio quærit, ignarus vitrum debeat admirari an timere, mówi na pomienionym mieyscu Seneka. A słusnie bylo sie bowiem tym strachac/ iako to zdalszych zrozumieř dyskursow.

O tym tedy Komecie y skutkach iego podług moiey Astrologiczney Professiey / iasławy Czytelniku/ wymyřliłem ci podać dyskurs/ w ktorym od zwygajnego Filozofow swoich Materiyach procederu, wziawşy impet, iako *Aristoteles lib. 2. Post. c. 1.* Nauczą káżdemu naybyć wmiętności o rzeczy chcacemu/ trzy Questye albo pytania záłożyć potrzeba/ to iest/ An sit? Quid sit? & Propter quid sit? Poczynam naprzód á Quæstione An sit.

Jeżeli dantur Cometæ? o tym się pytać całę niepotrzeba/ gdyż experyencya tak wielu tysięcy lat od stworzenia prawie świata dochodźimy y doznáiemy z Claudianem

Nunquam in cælo spectatum impunè Cometam;
ale záwře calamitatum prænuntium fuisse, co y same słowko Cometa, od Romy/ to iest włosow długich; albo od słowa Comitator, co następowanie iakieř wyraża; następuia albowiem ponim cięřkie y przykre skutki/ według owych Prorockich wierřow:

A verbo comitor plerumq; Cometa vocatur,
Nam comitatur eum pestis, gladiusq; famesq;
Regnum mutatur, plebs peste, fame excruciatu,
Mors furit, Vrbs rapitur, sæuit mare, gens operatur.

Przetoż y o terazniejszy Komecie/ ieżeli był prawdziwy wątpię nam niepotrzeba gdyż oprocz Astronomicznych przyczyn y obseruacyi
rozum

rozum przyrodzony każdemu pokazać to mogli na oko. O którym lu-
bo wiele opinii było/ ale fałszywych y nieprawdziwych/ gdy go iedni
rozumieli bydz Halonem, albo teża Miesieczna: co bydz nie mogło;
ponieważ Miesiac powinien byl bydz e regione, y iakobyin Centro
huius Arcus lucidi, ktory na ten czas byl wpierszey Kwadrze post-
tria signa od głowy Komety to iest w ~~z~~ Insi parellia, ale y to zo-
stać sie przy prawdzie nie może: gdyz Parellia nic inzego nie iest/ tylko
wyrażenie/ albo wyobrażenie Slonca na obloku gładkim y deszczu pel-
nym; tu zaś żadnego niewidzieliśmy wyobrażenia Slonca; a dotego
że takt Halo, iako y Parellia długo trwać/ y motum tam primum
quam secundum mieć nie mogą. Ten zaś Kometą siedla motum
primi mobilis, od wschodu na zachod/ y znowu motu proprio secun-
dum successionem signorum postępował od Zachodu na wschod/ iako
iawnie ex observationibus iego widziemy/ o czym sie niżej namieni.

Druga Questya albo pytanie iest Quid sit, co by to byl Cometa?
Opuściwszy zabobonow pełną Stárożytność/ ktora Komety w liczbie
Bogow pocztala/ y część im Boską oddawała/ iako wspomina *Plinius*
lib. 2. Natural. Histor. cap. 25. wiele y zgola cudownych iest o Naturze
Komety opinii, ktorych z osobna wyliczac szupłość kárt y czasu nie-
powala/ ani też potrzeba wyciąga: krotko iednak niektóre poloze.
A naprzod Democritus y Anaxagoras Komete rozumieli bydz wspo-
tebnienie kilku Planetow przyległych/ y światłem z soba złączonych/ z
czego pochodzi postać y podobienstwo gwiazdy podługowatey/ ale ta-
kowa opinia nie iest prawdziwa/ a naprzod dla tego/ bo sie czestokroć
przytrafiło iż gdy wszyscy Planetowie wzaiemnie byli odlegli od sie-
bie/ Komety iednak świeciły. Powtore/ bo Planetowie niedaleko od-
stepują od Eklyptyky Zodyazney/ albo drogi Sloneczney/ Komet. zaś
widziáne byl/ wielokroć w odległości znaczney od Eklyptiki. Potrze-
cie iż złączenie Planet niedługo trwa/ Kometą zaś długo/ pod czas y
sześć Miesiecy y dluzey trwać może/ iako *Plinius lib. 7. cap. 25* y *Iosephus de bello iudaico lib. 7. cap. 44.* wspomina. Pogwarte iżby to
zwycaynie y dawnie przytrafiło sie pod czas złączenia Planetow; na-
ren czas zaś rzadko widziáne bywają Komety.

Druga Opinia iest Pytagoreczykow, Hypokratesa y Aeschila,
trzymających/ iż Kometą nic inzego nie iest tylko iedna gwiazda
blaskająca

blakająca się po Niebie/rozna y oddzielna od siedmi Planetow/ y rzad-
ko kiedy pokazująca się/ częścią dla bliskości Słońca/ częścią dla wiel-
kiej od ziemi odległości/ do ktorej nierychło zbliżywszy się bywa od nas
widziana. Ale y to mniemanie mia się z prawda: bo czemuż nie-
zawże taką gwiazdę widziemy/ ponieważ Niebo wszystko jest prze-
zroczyste/ tedyć pewnie musi mieć Epicyclum, na którym się obraca/
iako y inni Planetowie/ a zaczym idzie (że inże racye Astronomiczne
opuszcze) żeby obseruabilis esset eorum reditus, co jest przeciwko
experyencyey Astronomow.

Trzecia Opinia jest Aristotelesa *lib. 1. Meteor. cap. 7. & 10.* y spo-
nie wszystkich Perypatetycznych Filozofow y niektórych Astronomow/ iż
Kometá/ jest to Meteorum ignitum, Materia napowietrzna/ ogni-
sta/ z wielkiej obfitości exhalacyi albo puchow ziemskich y morskich/
aż na trzecią krainę wietrzną wywyższona/ a że jest gorąca/ sucha/ tłu-
sta y kleiowata/ tedyć obrocona raptu primi Mobilis (którym się też
sphaera ignis, albo powietrze ogniiste obraca) łatwo zapal wziąć może;
albo też według Pontana, Mastryusza y Pizona mocą gwiazd/ a osó-
bliwie od Słońca zapala się.

Czwartą nąostatęć Opinia jest terazniejszych Astronomow/ którzy
trzymają/ iż Komety rodzą się całe na Niebieskiej Krainie/ y z Mate-
ryey Niebieskiej. Tego zdania jest Tycho Tomo 2. *cap. 6 & vlti. Longo,*
Montanus in Append. in Astron. cap. 3. Ioannes Keplerus lib. 1. Epitom.
Astron. & in Harmonicis pag. 55. & alibi. Thomas Fienus, Ericius Putea-
nus, Villebrordus Snellius, Michael Maslinus, Cornelius Gemma, y innych
tak wiele. Jakimbyżś sposobem/ nie rozszerzam się.

A tuć nie trzeba się dziwować/ iż de origine Cometæ, jest tak
wiele różnych opiniey, dacie tego przyczyne *Aristoteles lib. 1. Meteor. cap.*
4. Quoniam de immanifestis sensui sufficere putamus afferre rati-
ones nihil impossibile continentes. Pięćnie Symachus przydaje
lib. 10. Epist. 61. Eadem spectamus Astra, commune cælum est, idem
nos Mundus inuoluit. Quid interest, qua quisq; prudentia verum
inquirat? Vno itinere non potest veniri ad tam grande secretum.
Nad taką spekulacyą długo biedzac się Seneca zawołał *lib. 1. cap.*
30. Quam multa præter Cometæ per Secretum eunt, nunquam
humanis oculis orientia? Neq; enim Deus omnia humanis ocu-
lis nota

lis nota fecit. **A** to wszystko dla tego/ aby się sprawdziły słowa Piśm
świątego. Reliquit mundum disputationi eorum. Pro finali
tedy mówiąc/ ponieważż tak ciekawy rozum ludzki do tych czas dociec
początku tak strasznego widowiska nie może/ przyzwoliska jest z Dama-
scenem świętym pobożnie wierzyć Cometas non esse ex iis Astris,
quæ à rerum initio facta sunt, sed iussu Diuino certis temporibus
conflari, ac rursus dissolui. Tegoż Sentimentu jest Seneca,
który *lib. 1. cap. 22.* mówi: Ego nostris non assentio: non enim exi-
stimo Cometen subitaneum esse ignem, sed inter æterna opera
Naturæ. Potwierdził zdaniem swoim y Ioannes Keplerus, excel-
lentissimus Tychonicæ Astronomiæ Instaurator de Cometa Anni
1607. gdy *lib. 3. pag. 111.* mówi: Itaq; affirmo Cometam hunc à Deo
inter Sydera exhibitum, vt esset testimonium vniuersis & singulis
mortalitatis suæ, vt admoneantur decretum esse &c.

Tu już przystępujemy do appariciei terazniejszego Komety Tych
Keplerus in Epitome Astronomiæ Copernicanæ, nazywa stellas
adulterinas, quia nullam habent apparitionis suæ regulam, & nullū
ordinem. Dla tego też nie wszyscy y nas dnia 28. Grudnia/ to jest w
dzien Młodziankow, a zwłaszcza ięszce dla przechodzących chmur śnie-
żnych postrzegli: Należni też tedy w Niedziela/ to jest dnia 29. Grud-
nia/ wszystkim dal się widzieć in Cardine Occidentali proiecta ad Orien-
tem caudā. Altitudo capitis eius supra horizontem h. 5. min. 50.
erat 6. circiter grad. Longitudo caudæ verius Zenith. 56. ferè grad.
Tak tedy/ per obseruationem distantia capitis Cometæ à duabus
notabilioribus stellis vicinis (co się y przez wszystkie czas appariciei
tego zachowało) takowe z początku były/ Vicinior capiti Cometæ, lu-
cida in scapulis Aquilæ Mag: 2. altera remotior à capite eiusdem,
erat lucida Lyræ seu fidicula mag. 1. Patuit instituto Trigonome-
trico calculo Cometam pro tunc secundum longitudinem fuisse
circa 29. ~~A~~ salua meliori aliorum obseruatione, lecz też widze-
że y owi/ którzy Instrumenta doskonalsze y wyborniejsze / y Intrata
nieporównanie wielka od moiej Astrologiczney maia/ a przecie onym
Merkuryalnym circiter czestokroć narabiała; sed hæc intra Paren-
thesim. Dnia 30. Grudnia apparuit præcisè hora 3. & tunc
altitudo Capitis Cometæ supra horizontem erat 18. grad. Aleć
tu Dyda

ad medios dies Ianuarij, ku koncu potym ostábiá. Co exactiús comprobant distantia à duabus stellis fixis, per totum tempus observationis. Trzeci Obrot miał latitudinis seu Euagationis ab Ecliptica, á ten státecznie zachował / gdy przez wszytek czas / in Latitudine septentrionali gościł. Natury byl Saturná y Merkurego / co y color tego fuscus, cinereus, á po części rutilans wydával. Lecz nie in horizonte wważając go per vapores, iáko Anonymus rozumiał / bo tak in vaporibus ζ . \odot . φ . y Δ wschodzący / álbo zachodzący / zdá sie bydz czerwoni / stráśni y iáko by Naturæ Martialis, choć tak w rzeczy samey nie iest. W iákich zaś Plánetow byl in prima quo ad nos apparitione, kláść tu przed oczy figure.

M E D I V M C Æ L I.

Co sietyż trzeciye Questiey Propter quid sit? to iest/ coby ten Kometę
znął/ y czego byśmy sie po nim spodziewać mieli? Kądemu to wiado-
mo/ że Komety nie wesołe są soba przywodzą skutki/ ponieważ iestże
w starych Grekow to przyslowie bylo. Nullus Cometes visus, qui ma-
lum non ferat. Co wieršem zamknął Manilius:

Nunquam futilibus excaudit ignibus aether.

Przyznacie to y Orator Rzymiski Cicero, gdy *Lib. 2. de Nat. Deor.*
mowi. Ab vltima antiquitatis memoria, notatum est, Cometas
semper calamitatum prænuntios fuisse. Znádywiec sie teraz wpró-
wadzie nie ieden takowy subtelniczek/ iak wolowa gęba/ ktory to swoiey
nie pilnując Professye/ Astrologia tak Boska prawie Nauka y iey Cul-
tores, nicowac y lzyć się wazy; a iako inſe phænomena, tak y tera-
źniejszy Kometę/ nie dicam causam, sed ne signum quidem futu-
rarum mutationum bydż twierdzi/ y podobny bedac owemu glupco-
wi/ o którym Psalmista mowi: Dixit insipiens in corde suo, non est
Deus. effectus Astrorum, tudzież y Kometow nie przyznacie/ takowemu
odpowiada Petrus Cunæus:

- - - - - statq; firma lex poli

Flectenda nullis victimis, huic qui lubens

Obtemperabit, Numinis Minister est.

At qui resistit, paret vt seruus tamen,

Et ipsa stultè in fara fugiendo ruit.

Allec wyrażniey takowym scyolom y śmiálkom grozi wżony Ter-
tullianus cap. 3. ad scap. mowiac: Omnia hæc signa sunt imminen-
tis iræ Dei. quam necesse est, quoquomodo possumus, vt annun-
tiemus & prædicemus, & deprecemur interim localem esse, v-
niuersalem enim & supremam suo tempore sentient, qui exempla
eius aliter interpretantur. Niech ich pobámbi y Carolus Magnus
Cesarz Chrześciáński/ ktory; gdy Roku Páńskiego 814. Kometá strá-
ſny na weyrzeniu pokazal sie/ przed śmiercią iego (iako wspomina
Beſtormius in fascic. tempor.) zleknawſzy sie/ rzekl do Eginárda Astro-
logá ſwego/ iż to nic inſzego nie znaczy/ tylko odmiane Pánſtwá y śmierć
Monarchy. Astrolog niechcac Pána turbowac y smućić/ przytoczył
pocieszna Izáiaſz Proroká ſentencya: A signis cæli nolite timere.

alec

dleć mu pobożnie Cesarz odpowiedział: Non aliud, inquit, timere debemus nisi illum, qui Nostri & huius Creator est tyderis, sed eius clementiam laudare tenemur, qui nostram inertiam, cum peccatores simus, talibus admonere dignatur indicijs.

Odpowiedział tedy na to trzecie pytanie/ wprzód zdyżemy w Historykow/ co nam też lat dawniejszych sprawiły Komety/ w tych pokazawszy się znákach/ które terażniejszy Kometá przebiegl.

A naprzód Roku Pánstiego 408. w tym znaku Żodyácznym Roziorosza/ & in hoc Asterismo Antinoi, pokázal się Kometá/ lub nie tak stráśny / bo był in similitudinem barbari, który wielkie wojny/ trzęsienie ziemi/ śmierć Arkádyusza Cesarzá Konstantynopolitáńskiego/ splondrowanie Stolicy Rzymskiej przez Gottom/ także Francyey przez Wándálow sprawił / teste Cassiodoro.

Roku Pánstiego 1500. w tymże znaku inter lucidam Aquilæ. & rostrum Cygni, zaświecił Cometa caudatus, na ten czas Tátárzyn Polskę/ Włoskwicin zaś Litwę splondrował / w Niemieckiej ziemi powietrze wielkie grassowało / y oraz drogość wielką

Roku Pánstiego 1569. w tym znaku pokázal się/ za którym nastąpiło wielkie trzęsienie ziemi/ drogość niesłychana w Litwie/ w Rusi w Czechách/ Śląsku/ Bawárskiej ziemi y Szwedzkiej/ dla której wiele tysięcy ludzi głodem zginęło.

Roku Pánstiego 1577. w tymże miejscu in Asterismo Antinoi pod Niebieskim Orłem długością ogoná/ blisko przystępujący do teraszniejszego/ pokázal się Kometá/ który cztery Krolestwa o grubą przysprowił żalobę/ w Rolnie wielkie niezgody y dissensse nastąpiły.

Roku Pánstiego 1457. zaświecił Kometá wstępnii 20 . nastąpiło powietrze w Węgrách/ Krol Szkocki splondrował Angliá/ Turék opánował Peloponesum.

Roku Pánstiego 1345. pokázal się Kometá w / w którym terażniejszy zginął/ nastąpiło potym okrutne powietrze przez cztery całe lata po wshytym prawie świecie grassujące/ tak dalece/ iż iáko twierdzą Historyci, trzecia część prawie ludzi w Europie zginęła.

Roku Pánstiego 1585. pokázal się Kometá w známieniu / y potym przez aż do postąpił/ który Azey mniejszej/ Rakusom/ y Węgrom powietrze/ Włoskiej ziemi y Belgio głód przyniosł/ Kon-

siadnynopole śarınca zdrąził. Udośćatet wojne w Argentoracie dla niezgody w Elekcyey Biskupą sprowadził. Alec y niedawnych czasow w Roku 1661. prope Caput Aquilae pokazał się Kometą/ ktory co nam sprawił każdemu wiadomo.

Te iednák skutki Komety w pomienionych znákach Wiebieſkich bedącego/ nie dla tego ſie tu kląda/ abyśmy ſie ich wſytkich nie omyle nie ſpodziewać mieli/ bo do tego inſzych Konſyderacyi Aſtologicznych/ á oſobliwie Aſpektow Planetarum potrzeba/ ktore nie mogą być zą wſe iednákowe/ ále tylko żebyśmy in genere wiedzieli ich bytność w pomienionych znákach.

Co ſie tyje oſobliwego z teraznieyſzego Komety Prognostyku/ áćkolwiek przyſie przed časem opowiedać rzeczy/ ieſt to odioſa function, gdyż pod čas dla prawdy/ o nienáwiſć/ gniew y nie láſke/ o wielu ludzi/ miáſto Konſolacyey y pożytku Autorą przyprawi: te iednák Konſyderacye Aſtologiczne kruciúſinko poloże.

Á naprzód pokazał ſie w ~~A~~ in ſigno Solſtitiali, Meridionali, Terreo, feminino, melancholico, violéto, & multum luxurioſo, w domu Noenym Sáturná/ gdzie Mars ma ſwoie Exaltacya, Miesiac y Jowiſ ná ten čas wſteczny wſtkodzeni/ pierwſa iego apparycya w domu ſiódmych bellorum & ſeditionum. Si apparuerit aliqua ex Stellis Comatis in ſigno Capricorni, ſignificat bella inter Reges & Nobiles multorum calamitates & infortunia, viarum obſeſſiones, Venena &c. Religioſorum contemptum, cum grandinis, Niuis & hyemis aſperitate, ex quibus frugum certis locis dubius relinquetur ſuccellus. mowi Albumaſar, y znięgo Iunátinus Traćt. de Comet. Á wiele inſzych przydáie/ famem peſtem & iras populares. Nie alleguie tu Aſoryzmow naſtepującym znákom ſlujących/ wktorzych Kometá bieg ſwoy odprawował/ bo tákież prawie y tym podobne skutki znága. Pánem tego Komety ieſt Sáturnus, Planeta frigidus, ſiccus, terreus, maſculinus, diurnus, infortunii maioris, maleficus, & melancholicus, ná ten čas wſteczny w známieniu Miesiáca w Ráćtu Dom żywota maligno ſuo corpore zaráziwſy/ przeciwnym promieniem w zgląda ná Kometę/ tákże partiliter ná Merkuryuſá okálizowanego w domu ſiódmych/ áćzym ludziom wieku y rozſádku doyrálego ſmiertelna Roſa ſwoia przegraza Chorob melancholiznych 7 Ráćtów

tądrow cieśkich/ Suchot Kwártán/ Párálizow/ lecz y trost nie tylko
 między młodymi/ ale też y między stárzszymi wiele namnoży/ dla dyssentes
 ryey fruktow zaradliwych wystrzegac sie bedzie potrzeba. A lubo ci/
 ktorzy náležą do Sáturná/ z ktorych ligby sa też Swartowie/ Wragze y
 Żydzi/ tych defektow ná cieie ponosić beda/ w sprawách iedną y háńs
 dách swoich trudności y niebezpieczeństwa doznáią/ czego nie tylko táś
 łowym Sáturnálistom/ ale też y Merkuryálistom/ tym ktorzy industriá
 aliquá pollent & Musas colunt, dostanie sie/ niektórym takze znás
 czynym Máttronom cieplo sie chowac potrzeba. Ná powietrzu też
 wiátry burzliwe/ wod wylania/ grzmoty/ grady/ na zboża zaraze/ zkad
 drogosc sprawi. Cometae si fuerint Aquilonares significant steri-
 litatem, ortam á siccitate frugum nouerca, terræ motus procellas,
 & iracundias; mowi ieden Astrolog. Ognia też wystrzegac sie bedzie
 potrzeba. Przylozy sie do takowych skutkow Merkuryus/ gdy nowych
 iákichsi/ ale škodliwych fortelow/ (o ktore tymi czasy nie trudno) mie-
 dzy ludzmi náścieie. A poniewaz Roziorozec in figura reuolutionis
 Roku terazniejszyego 1681. wpada w dom trzeci/ co y w Nowiu pos-
 przedzaiacym Komete dnia 20. Grudnia Roku przeszlego przytrasilo
 sie/ tedyc między rodzona Bracia znaczy nienawisci/ tudzieś Viarum
 oppressiones. A poniewaz Cometa caudam porrigebat ad Iouem
 retrogradum, tedyc y stan Duchowny/ y insi de significatione Iouis,
 iáko to Officialistowie/ grauamen iákies y oppressionem doznáią;
 alec nie mniej y ci ktorzy sie rodzili pod znakiem ♄ ♀ y ☿. albo ie
 pod czas vrodzenia swego w pul niebá/ lub na zachodzie mieli

Skutki tego Komety trzymaiac sie nauki Ptolomeusza Magn.
 Syntap lib. 2. cap. 9. tex. 53. Si hæc ostenta orientalia sunt, & solem
 antecedunt, & in Oriente apparent, celeritatem euentûs secuturi
 significant, occidentalia vero & vespertina tarditatem. do czego
 sie interim przykladac bedzie ☿ ♄ ♀ & Eclipsis ☉ futura.

Nauzaia zgodnie Astrologowie/ iz Kometá bázciey skutki swo-
 ie wywiera ná tych/ w ktorym známieniu pokaze sie. Zás znamieniu
 ♄ podlegáią kráiny/ Grácia Macedonia, Litwa/ Mázosze/ Sásta
 ziemia ic. Lubo tedy nie w nászym Polskim Baranie pokazal sie; przes-
 cie iedną przykrym nan bil Kwádratem/ ktory znák iest Equinoctii
 & vitæ; przetoż ázkołwiek nam wojny tak dálece nie ominuie / Δ ☿
 ad locum

ad locum Cometæ & * ♄ ♀ położyuia; iednak przećie trzeba nam
bydź ostrożnymi/ od kráioŵ wschodnich/ ex quo caudam suam versùs
Ortum porrigebat; nie mniej y od Północnych/ ex quo Latitudi-
nem Septemtrionalem & signa versùs Septemtrionem petebat.
Aże ♄ ♀. in Ascendente oppugnuie przeciwnym promieniem ♄ ♀. co
się Kardanowi nie podoba/ gdyż ci Plánetowie z przyrodzenia swego są
przeciwni życiu ludzkiemu/ tedyć gorąco Maiestatowi Boskiemu sup-
plikować nam potrzeba/ aby ieżeli inſzych wyżej pomienionych plag/
tedy ojobliwie Morowego Powietrza razyl nas vchowác/ Amen.

Cernite mortales, crinito qualiter acer
Surgit per nitidos igne Cometa tholos :
Sed cernendo preces, lacrymas effundite Sacras,
Ne vestris plagas inferat ille malis.

